

Силабус
навчальної дисципліни
«Фінанси бізнесових структур»

Ступінь вищої освіти – доктор філософії
Освітньо-наукова програма
«Фінанси, банківська справа та страхування»
Рік навчання: 2, семестр: 3
Кількість кредитів: 5 (150 год.)
Мова викладання: українська
Підсумковий контроль – диференційований залік
Форма проведення занять – лекції, семінарські заняття

Назва курсу
Викладач

Фінанси бізнесових структур
БУРЯК АЛІНА ВІКТОРІВНА,

кандидат економічних наук, доцент

E-mail

buriak.av@ukr.net

Електронна версія курсу
Консультації

<https://moodle.dpu.edu.ua/course/view.php?id=193>

Очні консультації: 2 год., перша середа 11-30, ауд.318

Онлайн-консультація в режимі Zoot в разі потреби

Коротка анотація до курсу.

Дисципліна «Фінанси бізнесових структур» спрямована на формування у здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня теоретичної бази та практичних навичків для проведення наукових досліджень у сфері фінансових відносин бізнесових структур.

Завдання вивчення дисципліни «Фінанси бізнесових структур» є:

- ознайомити здобувачів освіти із сутністю та теоретичними основами управління фінансовою діяльністю бізнесових структур;
- опанувати необхідний інструментарій вибору форми бізнесової діяльності в залежності від законодавчих обмежень фінансів бізнесових структур;
- навчити здобувачів формувати власний капітал за критеріями вартості і структури;
 - дати знання щодо різновидів фінансування позиковим капіталом в тому числі банківського кредитування суб'єктів ведення бізнесу;
 - виробити у здобувачів освіти уміння працювати індивідуально та в команді щодо управління ризиками та реорганізаційними процедурами.

1.Формат курсу – змішаний з елементами дистанційного навчання..

2. Компетентності, які мають бути сформовані в результаті опанування навчальної дисципліни

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних концептуальних та методологічних знань та/або професійної практики у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку чи на межі галузей знань або професійної діяльності.

Загальні компетентності:

- Здатність до започаткування, планування, реалізації та коригування послідовного процесу ґрунтового наукового дослідження з дотриманням належної академічної

добросовісності, пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел з відповідним критичним аналізом, оцінкою і синтезом нових і комплексних ідей.

- Здатність до мотивації та досягнення спільної мети із безперервним саморозвитком та самовдосконаленням.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

- Здатність до виконання наукових досліджень у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку на відповідному фаховому рівні, досягнення наукових результатів, що створюють нові знання, для розв'язання актуальних проблем.

- Здатність до впровадження результатів власних досліджень у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

3. Результати навчання

– Здійснювати повний та різносторонній пошук інформації, її систематизацію та аналіз

– Мотивувати та управляти роботою інших для досягнення спільної мети.

– Демонструвати навички самостійного виконання наукового дослідження, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, оцінювати результати автономної роботи і нести відповідальність за особистий професійний розвиток та навчання інших.

– Виконувати оригінальні наукові дослідження у сфері фінансів, банківської справи та страхування на відповідному фаховому рівні, досягати наукових результатів, що створюють нові знання, для розв'язання актуальних проблем.

4. Обсяг курсу

Види заняття	Загальна кількість годин
Лекції	26
Семінарські заняття	24
Індивідуально-консультаційна робота	3
Самостійна робота	90

Технічне й програмне забезпечення/ обладнання - мультимедійне забезпечення, навчальні матеріали тренінгу «Фінансування бізнесової структури в Україні»

5. Політика курсу - дотримання академічної добросовісності відповідно до «Положення про академічну добросовісність в ДПУ». Політика курсу спрямована на: запобігання та виявлення академічного плагіату в наукових працях здобувачів освіти та виконаних завданнях; розвиток навичок коректної роботи із джерелами інформації та впровадження практики належного цитування; дотримання вимог наукової етики та поваги до інтелектуальних надбань; активізація самостійності й індивідуальності при створенні авторського продукту і відповідальності за порушення загальноприйнятих правил цитування.

6. Схема дисципліни

Години/ семестр	Тема, план	Форма заняття та діяльності	Результати навчання	Вага оцінки (кількість балів)
6	Тема 1. Фінансування організації бізнесових структур 1. Сутність основних форм	<i>Лекції-бесіди, лекції-консультації; Семінари: тести,</i>	Обирати методи для проведення досліджень у сфері фінансів, банківської справи та	2

	<p>бізнесу та особливості їх фінансування</p> <p>2. Соціально відповідальний та інноваційно активний власний мікро-, малий та середній бізнес як основа економічного розвитку країни</p> <p>3. Джерела та проблеми фінансування розвитку малого та середнього бізнесу</p>	<p><i>робота в групах, дискусія, усні та письмові відповіді на теоретичні запитання, ситуаційні завдання, бізнес кейс</i></p> <p><i>Обговорення наукових публікацій</i></p>	<p>страхування, функціонування соціально відповідального мікро-, малого та середнього бізнесу країни, вміти визначати та окреслювати проблематику джерел фінансування бізнесу</p>	
7	<p>Тема 2. Особливості регулювання фінансування суб'єктів корпоративного сектору</p> <p>1. Корпоративне управління: світовий досвід.</p> <p>2. Об'єкт, цілі, принципи та функції корпоративного управління.</p> <p>3. Міжнародні стандарти та моделі регулювання корпоративного сектору</p> <p>4. Корпоратизація економіки України</p> <p>5. Українська модель функціонування корпоративного сектору економіки</p>	<p><i>Лекції-бесіди, лекції-консультації; Семінарські та практичні заняття: тестові завдання, доповіді, презентації, усні та письмові відповіді на теоретичні запитання, ситуаційні запитання, запитання понятійного апарату, розв'язання ситуаційних завдань та кейсів, обговорення наукових публікацій</i></p>	<p>Здійснювати повний та різносторонній пошук інформації, її систематизацію та аналіз щодо особливостей функціонування та фінансування суб'єктів корпоративного сектору ведення бізнесу, міжнародні стандарти та моделі, знати історію корпоратизації економіки України та особливості регулювання корпоративного сектору в Україні</p>	3
6	<p>Тема 3 Формування власного капіталу та внутрішні джерела фінансування бізнесових структур</p> <p>1. Фінансове середовище функціонування суб'єктів бізнесу</p> <p>2. Механізм генерування власного капіталу бізнесових структур.</p> <p>3. Функції власного капіталу.</p> <p>4. Формування вартості і структури власного капіталу.</p>	<p><i>Лекції-бесіди, лекції-консультації; Семінарські та практичні заняття: тестові завдання, доповіді, презентації, усні та письмові відповіді на теоретичні, ситуаційні запитання та понятійного апарату, розв'язання</i></p>	<p>Обирати методи для проведення досліджень у сфері фінансів, банківської справи та страхування, що забезпечують досягнення поставленої мети, а саме діагностувати фінансове середовище функціонування суб'єктів бізнесу, механізм формування власного капіталу та його оптимальність за критеріями вартості та структури, окреслювати та аналізувати функції що виконує власний капітал</p>	2

		<i>ситуаційних завдань, обговорення наукових публікацій</i>	по відношенню до фінансової діяльності функціонування суб'єкта ведення бізнесової діяльності в розрізі їх різновидів	
6	Тема 4 Системи оподаткування ведення бізнесу 1. Функціонування податкової системи: світовий та вітчизняний досвід. 2. Проблематика оподаткування бізнесу фізичних осіб за спрощеною та загальною системою. 3. Податковий тягар для юридичних осіб на загальній системі та спеціальній (спрощеній) системі.	<i>Лекції-бесіди, лекції-консультації; Семінарські та практичні заняття: тестові завдання, доповіді, презентації, усні та письмові відповіді на теоретичні, ситуаційні запитання та понятійного апарату, розв'язання ситуаційних завдань, обговорення наукових публікацій</i>	Демонструвати навички самостійного виконання наукового дослідження, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, оцінювати результати автономної роботи і нести відповідальність за особистий професійний розвиток та навчання інших, а саме провадити наукові дослідження проблемних напрямків функціонування податкової системи як в Україні так і світовий досвід, проблеми податкового тягара для юридичних осіб та оподаткування фізичних осіб	3
6	Тема 5 Фінансування підприємств за рахунок позичкового капіталу. 1. Комерційні кредити. 2. Франчайзинг. 3. Лізинг. 4. Краудфандинг. 5. Венчурне та грантове фінансування бізнесу.	<i>Лекції-бесіди; Семінарські та практичні заняття: тестові завдання, доповіді, презентації, усні та письмові відповіді на теоретичні, ситуаційні запитання та понятійного апарату, робота малими групами, обговорення наукових публікацій</i>	Мотивувати та управляти роботою інших для досягнення спільної мети в напрямку складання портфелю фінансування суб'єкта ведення бізнесу, аналізувати спільні та відмінні риси різних напрямів фінансування, вітчизняний та зарубіжний досвід	2
6	Тема 6. Фінансування бізнесу за рахунок банківського кредитування 1. Сутність принципи кредитування і форми кредиту:	<i>Лекції-бесіди, лекції-консультації; Семінарські та практичні заняття:</i>	Обирати методи для проведення досліджень у сфері фінансів, банківської справи та страхування, що	3

	<p>світовий аспект.</p> <p>2. Сучасний стан банківського кредитування в Україні.</p> <p>3. Особливості банківського кредитування окремих галузей економіки.</p> <p>4. Проблеми та перспективи банківського кредитування малого бізнесу.</p>	<p><i>тестові завдання, доповіді, презентації, усні та письмові відповіді на теоретичні, ситуаційні запитання та понятійного апарату, розв'язання ситуаційних завдань, обговорення наукових публікацій</i></p>	забезпечують досягнення поставленої мети	
7	<p>Тема 7. Фінансові аспекти управління ризиками бізнесу</p> <p>1. Ризик, як невід'ємна складова фінансової діяльності бізнесових структур.</p> <p>2. Класифікація ризиків, що тяжіють над бізнесовими структурами.</p> <p>3. Напрями та методи регулювання ступеня ризику.</p>	<p><i>Лекції-бесіди, лекції-консультації; Семінарські та практичні заняття: тестові завдання, доповіді, презентації, усні та письмові відповіді на теоретичні, ситуаційні запитання та понятійного апарату, розв'язання ситуаційних завдань, обговорення наукових публікацій</i></p>	Виконувати оригінальні наукові дослідження у сфері фінансів, банківської справи та страхування на відповідному фаховому рівні, досягати наукових результатів, що створюють нові знання, для розв'язання актуальних проблем управління ризиками, їх оцінки, інструментарієм їх уникнення та нейтралізації	2
6	<p>Тема 8. Фінансові аспекти реорганізації бізнесових структур</p> <p>1. Реструктуризація та реорганізація бізнесових структур. Укрупнення, подібнення.</p> <p>2. Фінансові аспекти поглинання та злиття.</p> <p>3. Дочірні підприємства.</p> <p>4. Бізнесові об'єднання.</p> <p>5. Проблематика запобігання банкрутству та санаційні заходи</p>	<p><i>Лекції-бесіди, лекції-консультації; Семінарські та практичні заняття: тестові завдання, доповіді, презентації, усні та письмові відповіді на теоретичні, ситуаційні запитання та понятійного апарату, розв'язання</i></p>	Виконувати оригінальні наукові дослідження у сфері фінансів, банківської справи та страхування на відповідному фаховому рівні, досягати наукових результатів, що створюють нові знання, для розв'язання актуальних проблем діагностики фінансового стану щодо можливості банкрутства, можливості	3

		<i>ситуаційних завдань, обговорення наукових публікацій</i>	застосування санаційних заходів, проблематика та механізм реструктуризації та реорганізації бізнесових структур в тому числі поглинання та злиття, створення та функціонування дочірніх структур	
--	--	---	--	--

7. Система оцінювання. Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою.
Розподіл балів з навчальної дисципліни «Фінанси бізнесових структур»

Модулі	Модуль 1 – (20 балів)				Загальна сума балів = 50 + 50 = 100 балів (диференційований залік)	
Загальна кількість балів за модулем №1	10					10
Теми	T.1	T.2	T.3.	T.4		Контрольний захід 1
Відповідь на семінарському занятті	2	3	2	3		
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи					
Модулі	Модуль 2 – (25 балів)					Загальна сума балів = 50 + 50 = 100 балів (диференційований залік)
Загальна кількість балів за модулем №1	10				15	
Теми	T.5	T.6	T.7	T.8	Контрольний захід 2	
Відповідь на семінарському занятті	2	3	2	3		
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи					
Тестування в MOODL	5					
Залік	50					

8. Шкала оцінювання

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
			Екзамен	Залік
90-100	A	відмінно	Відмінно/	зараховано
80-89	B	дуже добре	Добре	
70-79	C	добре		
60-69	D	задовільно	Задовільно	
50-59	E	достатньо		
35-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	Незадовільно	Не зараховано
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу		

9. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Завдання, які виконуються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (- 10 балів).

Перескладання модулів відбувається із дозволу дирекції ННІ / Факультету за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності: Письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання.

Загальна система оцінювання курсу	Виконання всіх видів навчальних робіт впродовж семестру/екзамен /диференційований - 50/50%
Вимоги до письмової роботи	Вивчення окремих питань, що передбачені для самостійного опрацювання. Оцінюється робота з тими матеріалами, які не задіяні в виконанні здобувачами домашніх завдань. Оцінка проводиться за складовою системи, в тому числі: коментарів до певних тем з зазначених матеріалів; презентацій, участі у науково-практичних конференціях
Семінарські заняття	Семінарські заняття проводяться згідно з розкладом у відповідності з планами семінарських занять на основі опрацювання лекційних матеріалів, основної та додаткової літератури (наприклад: тестовий контроль, звіт про виконану самостійну роботу, демонстрація практичної навички тощо). Поточний контроль (засвоєння окремих тем) проводиться у формі усного опитування або письмового експрес-контролю на лекціях та семінарських заняттях, у формі виступів здобувачів з доповідями при обговоренні навчальних питань на семінарських заняттях. При оцінці роботи здобувача на семінарському занятті враховується: відвідуваність занять, активна і продуктивна участь на заняттях, вивчення літературних джерел, своєчасне виконання всіх завдань.
Умови підсумкового контролю	Підсумковий семестровий контроль з дисципліни є обов'язковою формою контролю навчальних досягнень здобувачів. Він проводиться у письмовій формі у вигляді заліку. Терміни проведення підсумкового семестрового контролю встановлюються графіком навчального процесу, а обсяг навчального матеріалу, який виноситься на підсумковий семестровий контроль, визначається робочою програмою дисципліни. Підсумковий контроль здійснюється під час проведення навчальних занять і має на меті перевірку засвоєння здобувачами навчального матеріалу. Форми оцінювання поточної навчальної діяльності стандартизовані і включають контроль теоретичної підготовки. Максимальна кількість балів, яку може набрати здобувач за поточну навчальну діяльність, становить 50 балів. Сумарна кількість балів за вивчення дисципліни за семестр розраховується як сума балів, отриманих за результатами поточного контролю та балів, отриманих за результатами заліку. Максимальна сума балів за семестр складає 100 балів.

10. Рекомендована література

Основна

1. Господарський кодекс [URL:https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text)
2. Податковий кодекс [URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text)
3. Закон України про акціонерні товариства <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/514-17#Text>
4. Гринько А. П., Гринько П. Л., Ушакова Н. Г., Андросова Т. В., Кулініч О.А., Помінова І. І. Методологія керування бізнесом в умовах цифровізації : монографія. Х. : МОНОГРАФ, 2022. 199 с.
5. Давиденко Н.М., Буряк А.В., Тітенко З.М. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання: Навчальний посібник. Видання друге, доповнене та виправлене. Київ: ЦП «Компрінт». 2019. 355с.
6. Данілова, Е. (2020). Концепція системного підходу до управління економічною безпекою підприємства: монографія. *Publishing House «European Scientific Platform»*, 342. <https://doi.org/10.36074/danilova.kontseptsiia-2020>
7. Державна підтримка розвитку малого підприємництва в умовах євроінтеграційних процесів України : монографія / Педченко Н. С., Стрілець В. Ю. – Полтава : ПУЕТ, 2022. – 250 с.
8. Орлова К.Є. Управління бізнесом [Електронне видання].Житомир: Державний університет«Житомирськаполітехніка».2019.319с.

Додаткова

9. Економічні ризики: методи вимірювання та управління : навчальний посібник. Н. С. Скопенко, І. В. Федулова, Л. В. Мазник, О. М. Кириченко, Л. І. Удворгелі ; за заг. ред. Н. С. Скопенко. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2021. 348 с.
10. Ефективне управління розвитком індустрії туризму та гостинності у конкурентному середовищі : колект. монограф. ; за заг. ред. В. В. Джинджояна. Дніпро : Дніпров. гум. ун-т, 2022. 245 с.
11. Луніна І.О. Публічні фінанси в макроекономічній політиці зростання : монографія. НАН України, ДУ «Ін-т екон. та прогнозув. НАН України К. 2020. 440 с
12. Пріоритети розвитку фінансової системи України в умовах євроінтеграційних процесів : монографія / Л. Л. Гриценко, І. М. Боярко, Т. А. Васильєва та ін. ; за заг. ред. д-ра екон. наук Л. Л. Гриценко. – Суми : Сумський державний університет, 2021. 379 с.
13. Фінансові механізми інноваційного економічного розвитку України в умовах євроінтеграції : колективна монографія. За ред. проф. В.В. Лойко, А.Ю. Рамського. К. : Київський університет імені Бориса Грінченка, 2019. 252 с.

Міжнародні видання:

14. Davydenko N., Buriak A. Demyanenko I., Buryak M. Assessment of the Components of Financial Potential of the Regions of Ukraine. *Journal of Optimization in Industrial Engineering*, 2021 14(1), 57-62. doi:10.22094/JOIE.2020.677816 http://www.qjie.ir/article_677816_1134867.html
15. Davydenko N.; Lemishko O.; Titenko Z. Assessment of the financial stability level of Ukrainian agrarian corporations *Economic Science for Rural Development* 2020. – №53 - p.73-79 DOI: 10.22616/ESRD.2020.53.008 https://www.esaf.llu.lv/sites/esaf/files/files/lapas/Krajums_Nr_53_24.08.2020.pdf
16. Dirk Schoenmaker, Willem Schramade *Corporate finance for long-term value*. (eBook) Springer Texts in Business and Economics. 2023. 630p. URL: https://www.researchgate.net/publication/373917068_Corporate_Finance_for_Long-Term_Value
17. Keown, A.J., Scott, D.F., Martin, J.D., Petty, J.W. (2020) *Financial Management*. URL: <https://ecampus.unusia.ac.id/repo/handle/123456789/3214>
18. Nadiia Davydenko, Alina Buriak, Zoia Titenko. Financial support for the development of innovation activities. *Intellectual Economics*. 2019. Vol 13, No 2. Pp. 144 – 151. <https://www3.mruni.eu/ojs/intellecualconomics/article/view/5298>

19. Trisa Wahyuningsih, Lintang Venusita. Financial analysis of retail companies using the altman, springate, zmijewski, fulmer, and grover bankruptcy prediction models. Journal of Accounting, Entrepreneurship, and Financial Technology. 2022. Vol 3 No 2. URL: <https://journal.uc.ac.id/index.php/JAEF/article/view/2661>

Інформаційні ресурси в Інтернет

27. Офіційний веб-портал Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://portal.rada.gov.ua>.

28. Офіційний веб-портал Державної казначейської служби України. – Режим доступу: <http://treasury.gov.ua/main/uk/index>

29. Офіційний веб-сайт Державної митної служби України. – Режим доступу: <http://www.customs.gov.ua/dmsu/control/uk/index>

30. Офіційний портал Державної податкової служби України. – Режим доступу: <http://sts.gov.ua/>

31. Офіційний веб-сайт Державної служби статистики України. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

32. Офіційний веб-сайт Державної фінансової інспекції України. – Режим доступу: <http://www.dkrs.gov.ua/kru/uk/index>

33. Офіційний веб-сайт Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України. – Режим доступу: <http://www.mon.gov.ua>

34. Офіційний веб-сайт Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України. – Режим доступу: <http://www.minregion.gov.ua>

35. Офіційний веб-сайт Міністерства соціальної політики України. – Режим доступу: <http://www.mlsp.gov.ua>

36. Офіційний веб-сайт Міністерства фінансів України. – Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua/>

37. ТОП-10 краудфандингових платформ США. URL: <https://crowdsourcingweek.com/blog/top-10-usa-crowdfunding-platforms/>.